

FACTSHEET LIJKSCHOUW

Jaarcijfers 2023

RFG

Registratienetwerk
Forensische Geneeskunde

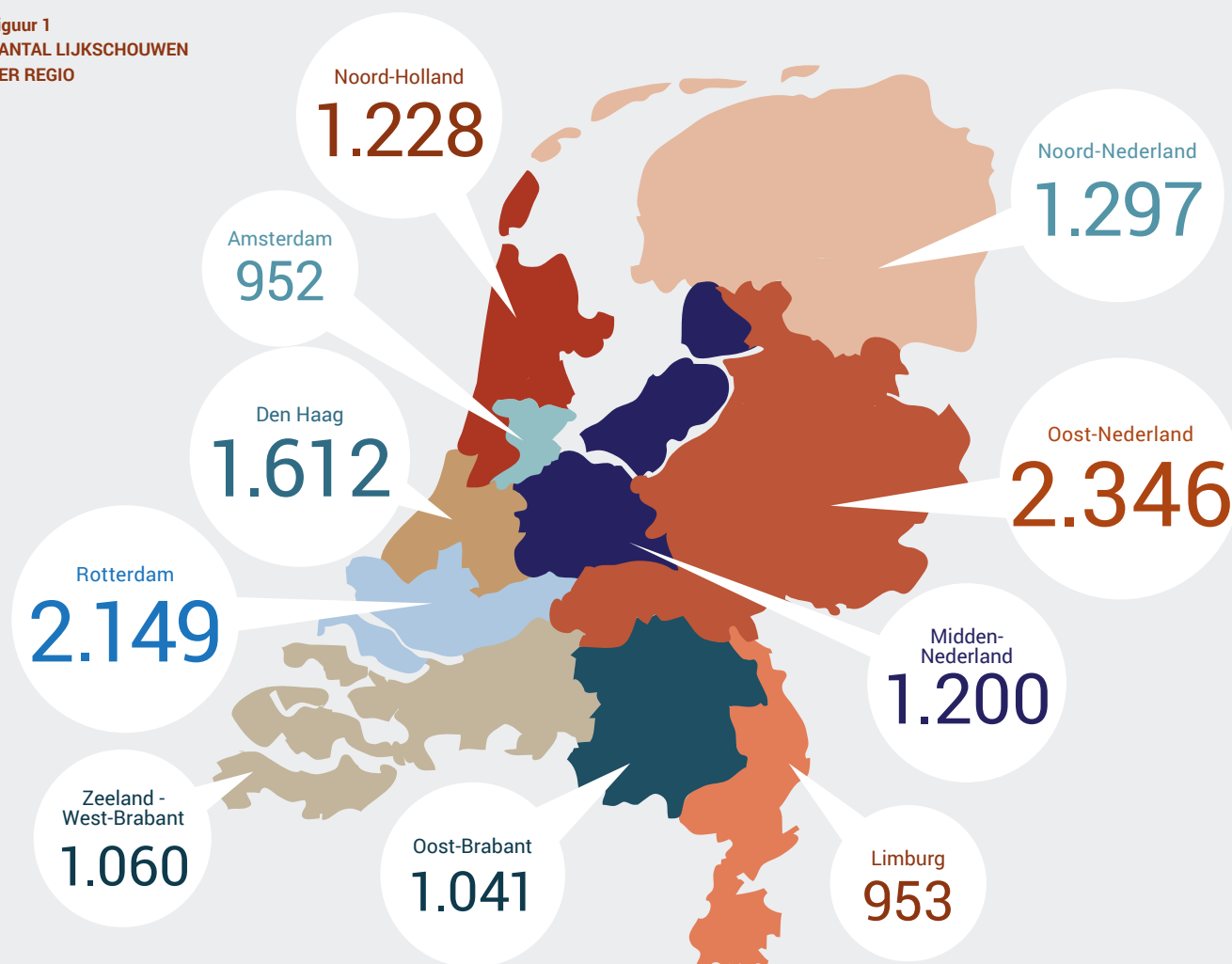
De forensisch arts verricht een uitwendige lijkenschouw in gevallen van niet-natuurlijke dood zoals zelfdoding, bij ongevallen in en om huis, verkeersongevallen en misdrijven. Ook als de behandelend arts niet overtuigd is van een natuurlijk overlijden, moet altijd een forensisch arts ingeschakeld worden. In het kader van de lijkenschouw onderzoekt de forensisch arts het lichaam en de omgeving en brengt de feiten en omstandigheden rondom het overlijden in kaart. Op basis van dit onderzoek wordt getracht de aard van het overlijden (natuurlijk of niet-natuurlijk) en de onderliggende doodsoorzaak vast te stellen.

Bij een (vermoeden van) niet-natuurlijk overlijden overlegt de forensisch arts met de officier van justitie. Deze kan beslissen om nader onderzoek te laten verrichten, zoals een gerechtelijke sectie bij het Nederlands Forensisch Instituut (NFI). Ook bij euthanasie heeft de forensisch arts een rol. Hij zorgt ervoor dat de verplichte meldingsprocedure euthanasie wordt gevolgd. In deze factsheet blijven euthanasie-gevallen echter buiten beschouwing.

In 2023 zijn 13.838 lijkenschouwen geregistreerd (figuur 1).

Totaal
13.838

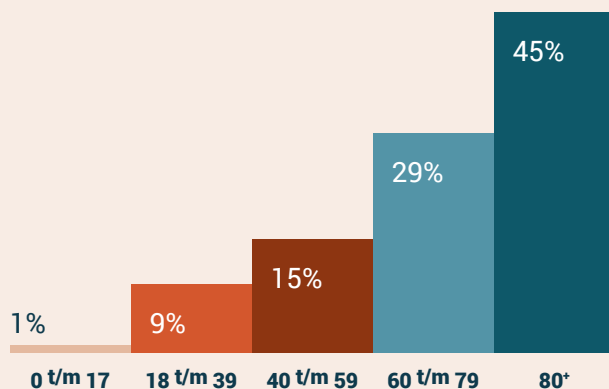
Figuur 1
AANTAL LIJKSCHOUWEN
PER REGIO

Een groot deel van de overledenen is 80 jaar en ouder (figuur 2). Een kleine meerderheid is van het mannelijk geslacht (figuur 3).

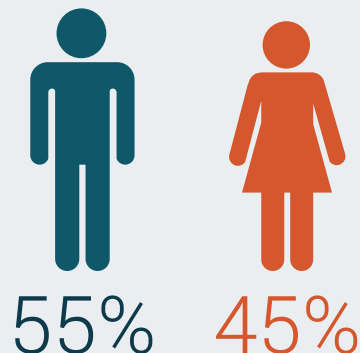
Figuur 2
LEEFTIJDVERDELING
GESCHOUWDE OVERLEDENEN

Omdat de meerderheid van alle schouwen een niet-natuurlijk overlijden betreft, worden in figuur 5 de doodsoorzaken (ICD-10 codes) binnen deze categorie nader beschreven. Over de als natuurlijk aangemerkte gevallen is momenteel geen informatie in de vorm van ICD-10 codes beschikbaar. Bovendien is het bij deze gevallen lastig om op basis van een uitwendige schouw met zekerheid een doodsoorzaak vast te stellen. In de regio Rotterdam worden doodsoorzaken op een andere manier geregistreerd dan in de andere regio's. Daarom is ervoor gekozen om in figuur 5 de gegevens van Rotterdam niet mee te nemen.

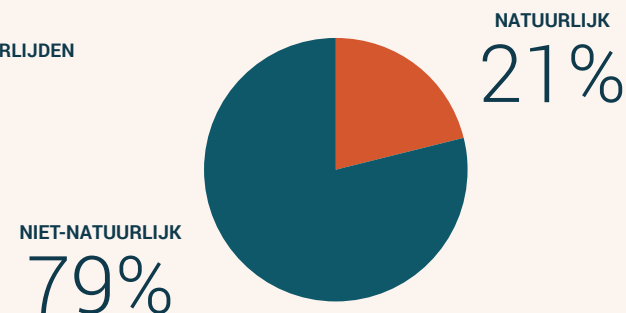
Zoals te zien in figuur 5 betreft het merendeel van alle niet-natuurlijke overlijdensgevallen de categorie 'Overige ongevallen', gevolgd door zelfdodingen.

Figuur 3
GESLACHTSVERDELING
GESCHOUWDE OVERLEDENEN

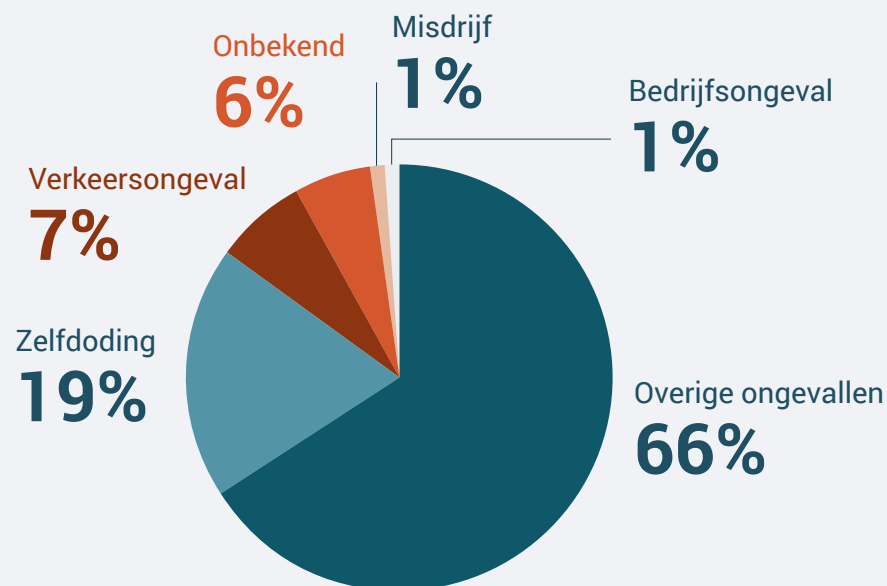

In 79% van de gevallen concludeert de arts op basis van de uitwendige schouw dat het om een niet-natuurlijk overlijden gaat (figuur 4). In deze gevallen is overleg met de officier van justitie vereist.

Figuur 4
AARD VAN OVERLIJDEN

Figuur 5
NIET-NATUURLIJK OVERLIJDEN – DOODSOORZAKEN

Figuur 6
TOP 3 CATEGORIEËN PER DOODSOORZAAK

Overige ongevallen

1

Val door uitglijden of struikelen

39%

2

Overige val op eenzelfde niveau

25%

3

Val waarbij bed betrokken is

9%

Zelfdoding

1

Ophanging, wurging en verstikking

47%

2

Zelfvergiftiging

21%

3

Sprong voor of liggen voor bewegend voorwerp

11%

Onbekend

1

Overlijden buiten aanwezigheid van anderen

35%

2

Overige plotse dood, oorzaak onbekend

25%

3

Andere gebeurtenis waarvan opzet niet bepaald

21%

Misdrijf

1

Scherp voorwerp (bijv. mes)

40%

2

Overige vormen fatale geweldpleging, namelijk

29%

3

Schot van vuurwapen

17%

Verkeersongeval

1

Botsing

76%

2

Geen botsing

21%

3

Onbekend

3%

Bedrijfsongeval

1

Blootstelling aan mechanische krachten

30%

2

Val van, uit of door gebouw of constructie

19%

3

Belemmeringen ademhaling (excl. verdrinking)

11%

De cijfers in deze factsheet zijn afkomstig van het Registratienetwerk Forensische Geneeskunde (RFG).

Het RFG is een netwerk dat voor GGD'en en de FARR (Forensisch Artsen Rotterdam-Rijnmond) gegevens verzamelt, verwerkt en rapporteert. Deze gegevens worden routinematig door artsen en verpleegkundigen vastgelegd.

Op het terrein van forensisch medische expertise (FME), medische arrestanten-zorg (MAZ) en/of lijkschouw zijn in de 10 regio's GGD'en en een klein aantal private aanbieders actief.

Deze factsheets zijn gebaseerd op de data van alle GGD'en en één private aanbieder, de FARR. Voor FARR is een klein deel van de gegevens niet beschikbaar. Waar dit het geval is, wordt dit vermeld.

Heeft u vragen over deze cijfers? Stuur dan een mail naar rfg@ggd.amsterdam.nl.

Gegevens in deze publicatie kunnen gebruikt worden onder vermelding van: Registratienetwerk Forensische Geneeskunde (2024). Lijkschouw - Jaarcijfers 2023.

Binnen de categorie 'Overige ongevallen' was een 'Val op eenzelfde niveau door uitglijden of struikelen' met 39% de meest frequente oorzaak, gevolgd door 'Overige val op eenzelfde niveau' (25%). Bij zelfdoding kwamen 'Ophanging, wurging en verstikking' (47%) en 'Zelfvergiftiging' (21%) het vaakst voor. Bij de categorie 'Onbekend' ging het voornamelijk om de codes 'Overlijden buiten aanwezigheid van anderen' (35%) en 'Overige plotse dood, oorzaak onbekend' (25%) (figuur 6).